

Bomen voor de toekomst

KNDV

18 juni 2026

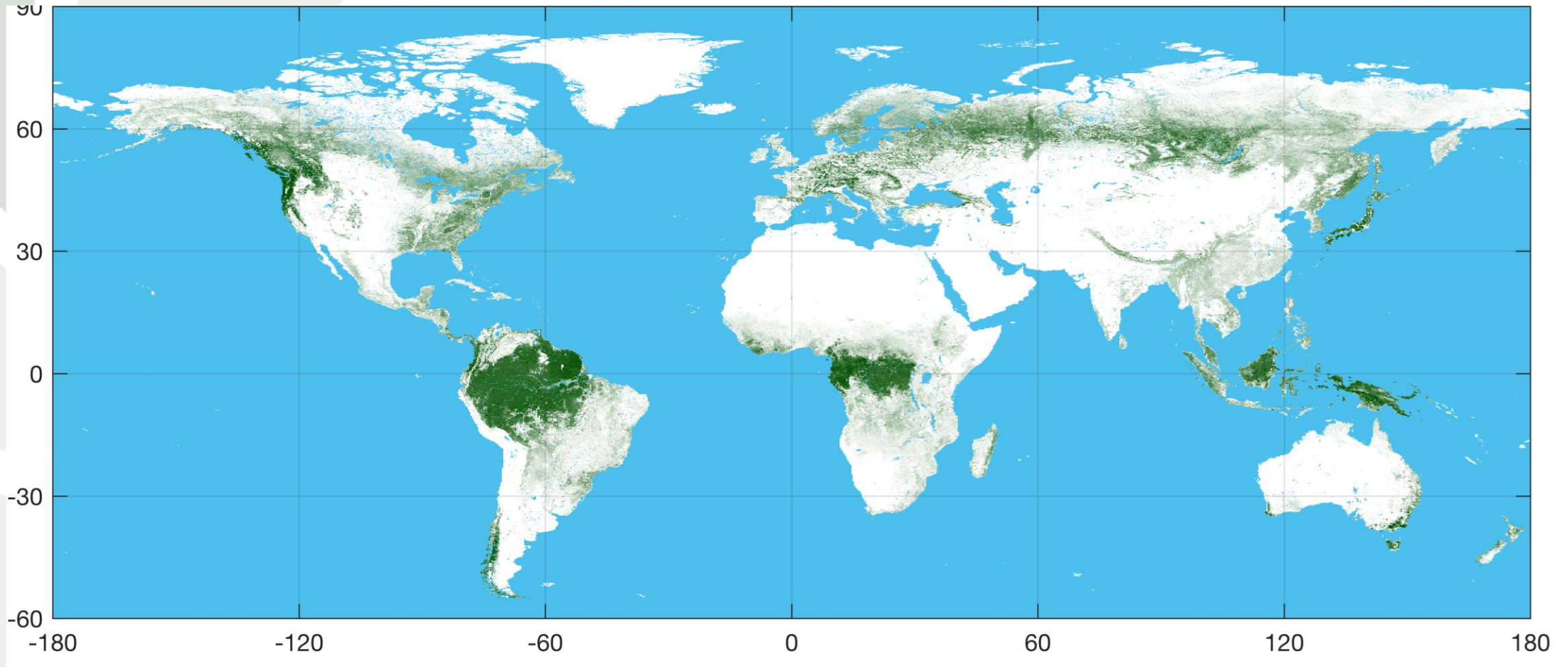
Bas Lerink

Onderzoeker Europees bos

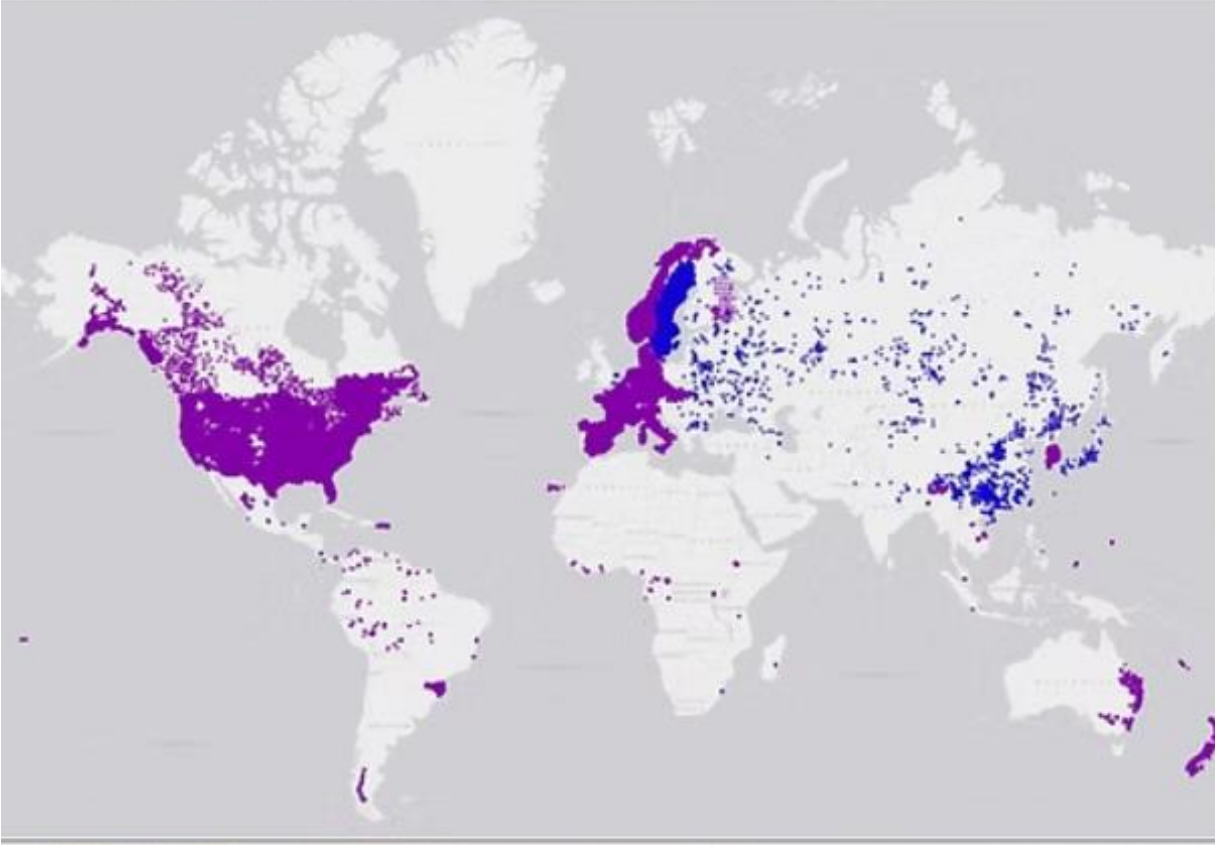

Sustainable Forest Ecosystems

GlobBiomass project

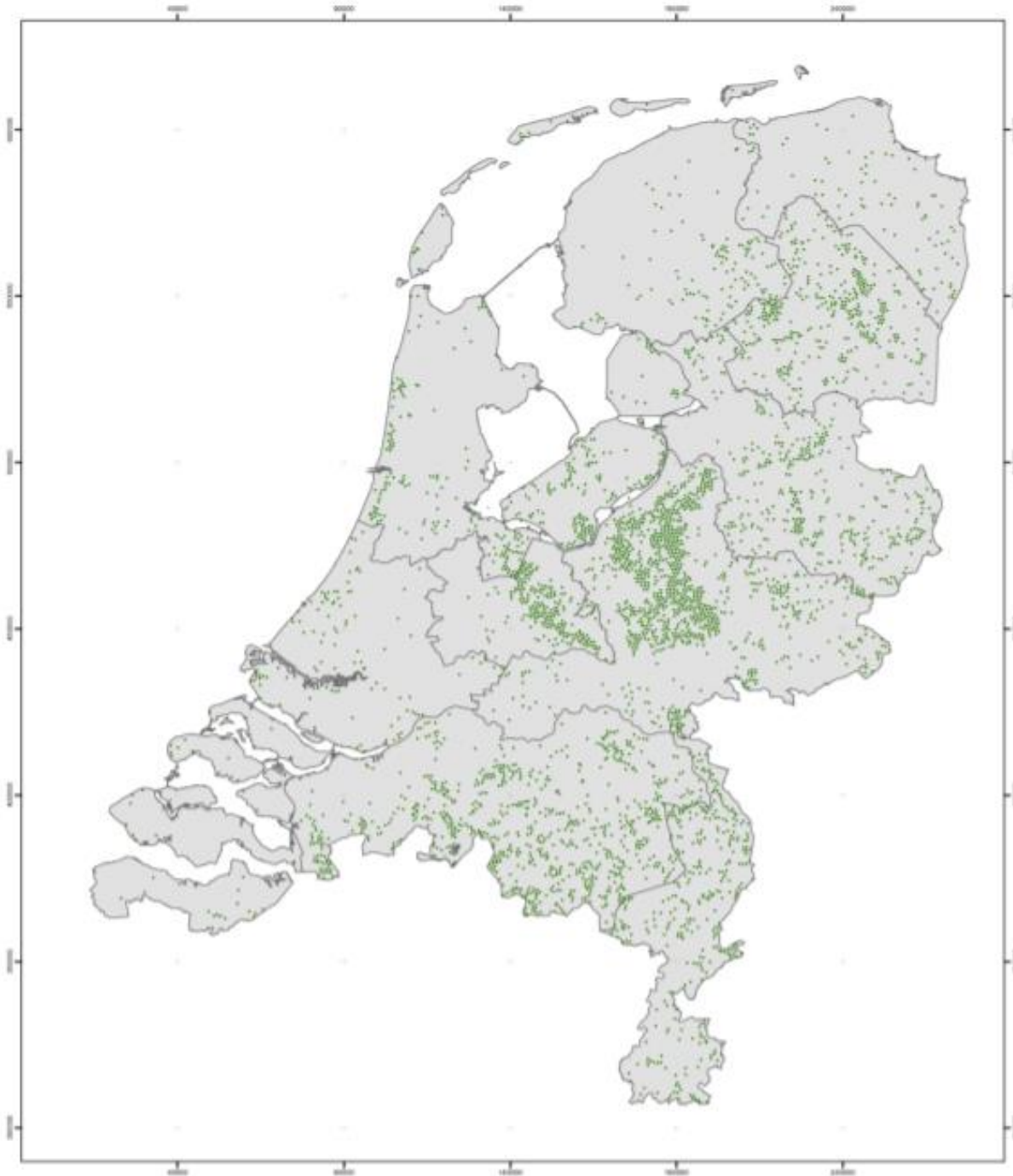

- GFBI studies and manages the world's largest tree-level forest inventory database;
- With over 1.2 million plots from across the world;
- The database covers more than 70 countries in all the continents except for Antarctica

Nederlandse Bosinventarisatie

Random sampling m.b.v. een kilometergrid

~360.000 ha bos, dus ~3600 steekproefpunten

Boomsoorten

%

Boomsoorten

Type	Hoofdboomsoort	Aantal	% NB18	% NB17	% NB16
	Subtotal	1,285	44.4%	43.7%	42.7%
	Inlandse eik	522	18.0%	17.6%	16.5%
	Berk	190	6.6%	6.2%	6.3%
	Beuk	125	4.3%	3.9%	3.9%
	Amerikaanse eik	74	2.6%	2.5%	2.3%
	Zwarte els	65	2.2%	2.5%	2.3%
loof	Populier	60	2.1%	2.3%	3.2%
	Struiken en kleine boomvormers	54	1.9%	1.0%	0.5%
	Inheems loof	52	1.8%	1.5%	1.4%
	Es	46	1.6%	2.6%	3.4%
	Esdoorn	45	1.6%	1.0%	0.9%
	Uitheems loof	30	1.0%	0.8%	0.5%
	Wilg	22	0.8%	1.7%	1.6%
	Subtotal	1,227	42.4%	43.5%	45.9%
	Grove den	791	27.3%	27.5%	28.6%
	Douglasspar	136	4.7%	4.6%	4.9%
	Lariks	116	4.0%	4.4%	4.7%
naald	Corsicaanse den	75	2.6%	2.5%	2.5%
	Fijnspar	61	2.1%	2.6%	3.2%
	Oostenrijkse den	24	0.8%	1.0%	1.1%
	Overig naald	24	0.8%	0.8%	0.9%
	Subtotal	385	13.3%	12.8%	11.4%
0	Niet bezocht/ontbost	348	12.0%	11.9%	10.6%
	Bos in de open fase	37	1.3%	0.9%	0.8%
Totaal	Totaal	2,897	100.0%	100.0%	100.0%

Boomsoorten

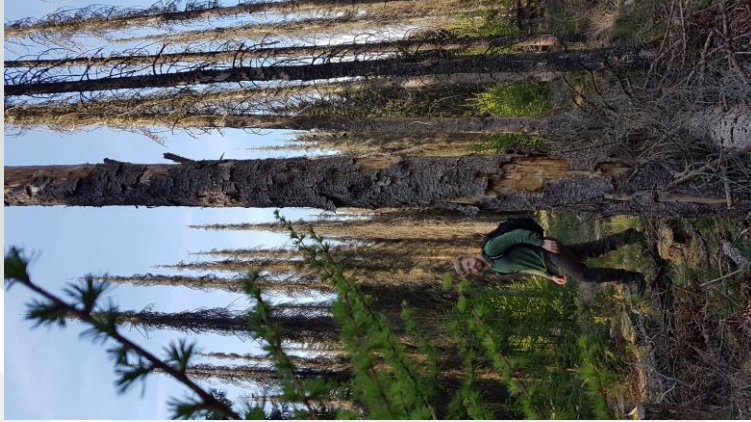

Foto: Jitze Kopinga

Type	Hoofdboomsoort	Aantal	% NB18	% NB17	% NB16
	Subtotal	1,285	44.4%	43.7%	42.7%
	Inlandse eik	522	18.0%	17.6%	16.5%
	Berk	190	6.6%	6.2%	6.3%
	Beuk	125	4.3%	3.9%	3.9%
	Amerikaanse eik	74	2.6%	2.5%	2.3%
	Zwarte els	65	2.2%	2.5%	2.3%
loof	Populier	60	2.1%	2.3%	3.2%
	Struiken en kleine boomvormers	54	1.9%	1.0%	0.5%
	Inheems loof	52	1.8%	1.5%	1.4%
	Es	46	1.6%	2.6%	3.4%
	Esdoorn	45	1.6%	1.0%	0.9%
	Uitheems loof	30	1.0%	0.8%	0.5%
	Wilg	22	0.8%	1.7%	1.6%
	Subtotal	1,227	42.4%	43.5%	45.9%
	Grove den	791	27.3%	27.5%	28.6%
	Douglasspar	136	4.7%	4.6%	4.9%
naald	Lariks	116	4.0%	4.4%	4.7%
	Corsicaanse den	75	2.6%	2.5%	2.5%
	Fijnspar	61	2.1%	2.6%	3.2%
	Oostenrijkse den	24	0.8%	1.0%	1.1%
	Overig naald	24	0.8%	0.8%	0.9%
	Subtotal	385	13.3%	12.8%	11.4%
0	Niet bezocht/ontbost	348	12.0%	11.9%	10.6%
	Bos in de open fase	37	1.3%	0.9%	0.8%
Totaal	Totaal	2,897	100.0%	100.0%	100.0%

Hoe gaat het met onze boomsoorten?

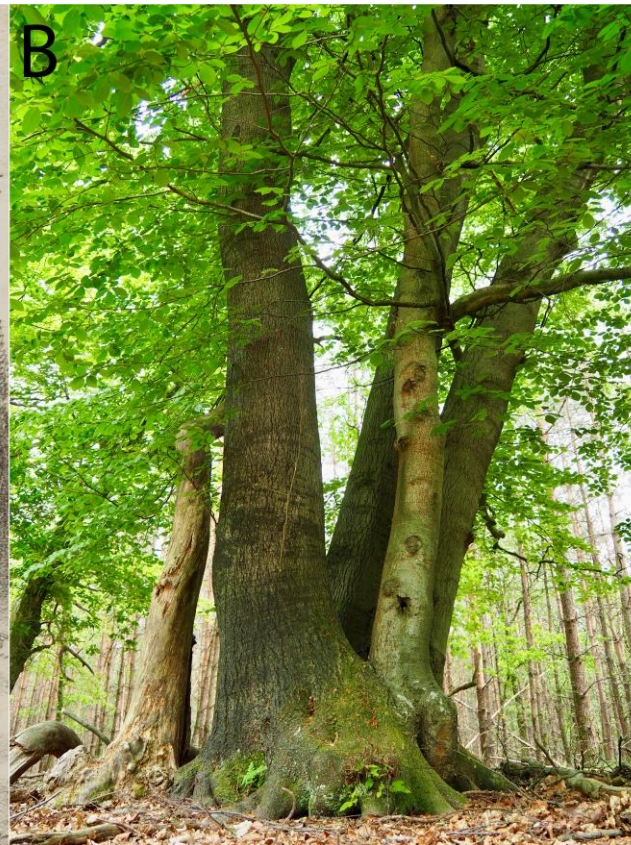
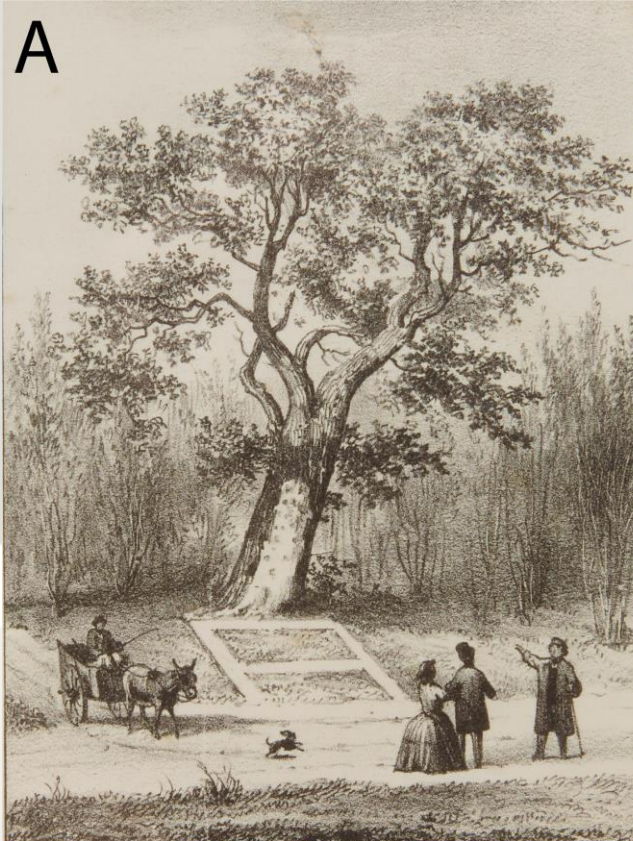

Sterfte is bijna verdubbeld

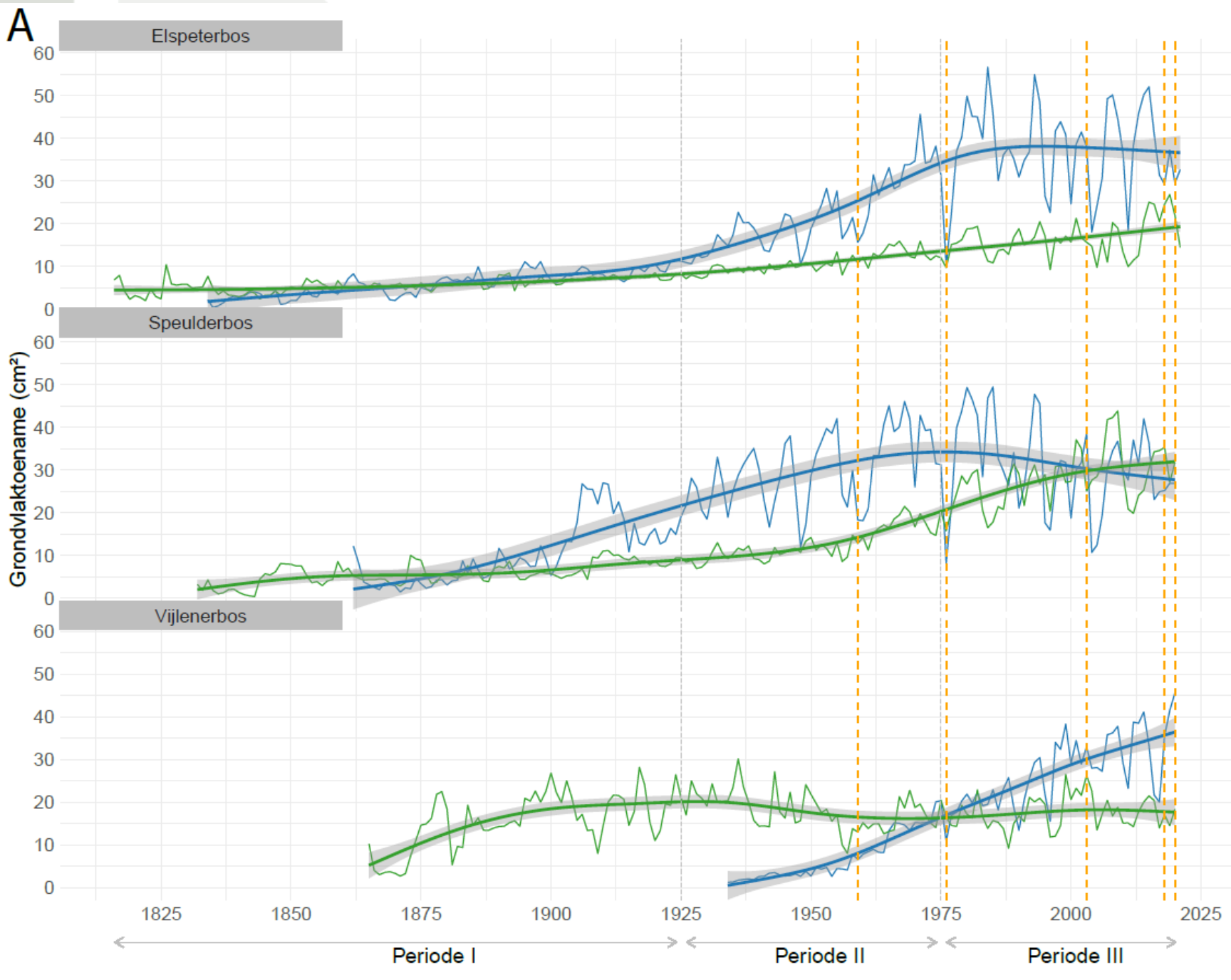

Bijgroei lijkt weer wat toe te nemen

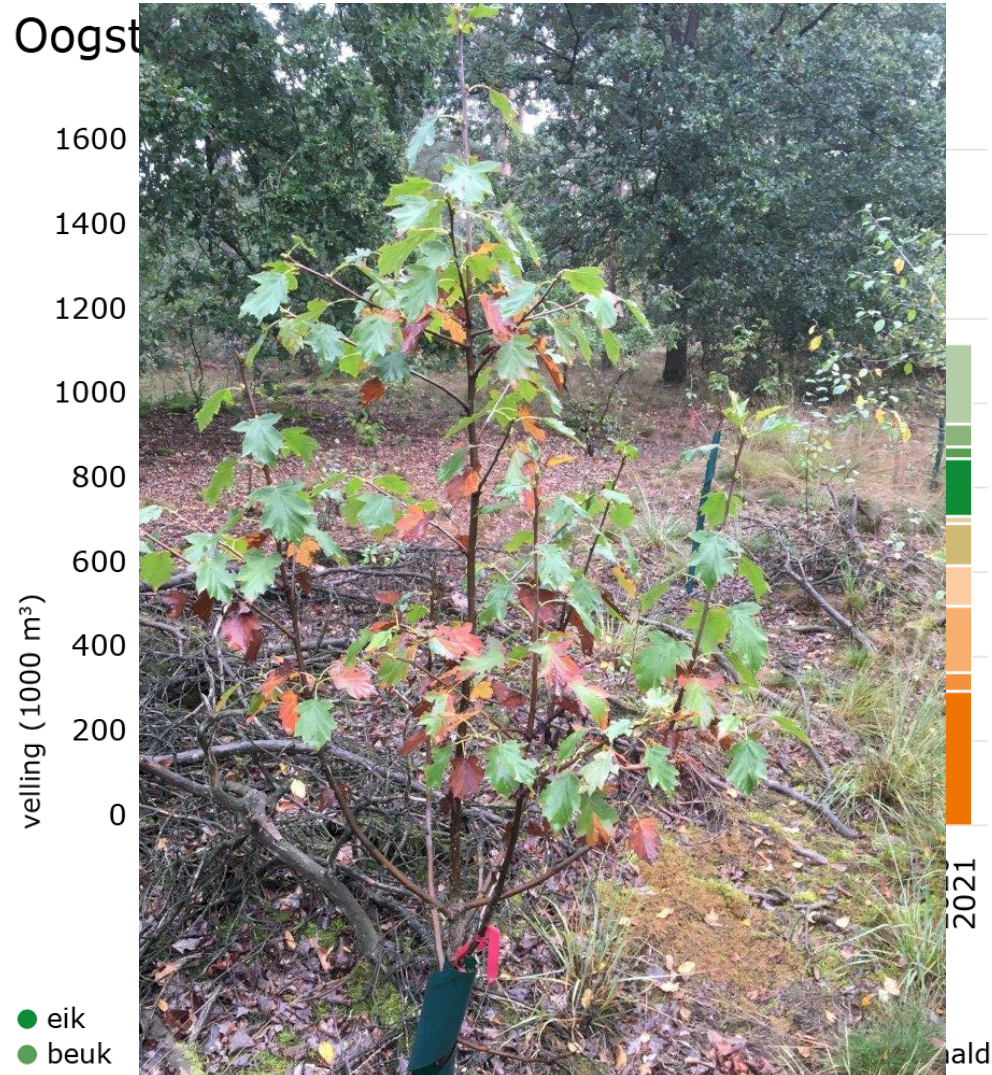
Belangrijke inheemse soorten
blijven stabiel

- We kunnen nog veel verder terugkijken in de tijd
- Onze 'oerbossen': Elspeterbos, Vijlenerbos, Speulderbos
- Beuken en wintereiken

Behoefte aan 'nieuwe' boomsoorten?

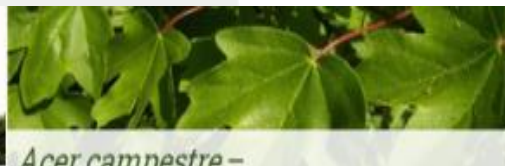

Potentieel klimaatslimme soorten

- Literatuuronderzoek: factsheets
- Experimenten in het veld

Abies alba – Gewone zilverspar

Acer campestre –
Veldesdoorn/Spaanse aak

Castanea sativa – Tamme kastanje

Cedrus atlantica – Atlasceder en
Cedrus libani – Libanonceder

Corylus colurna – Boomhazelaar

Juglans nigra – Zwarte walnoot

Juglans regia – Gewone walnoot

Pinus pinaster – Zeeden

Platanus orientalis – Oosterse
plataan

Populus tremula – Ratelpopulier

Sequoia sempervirens –
Kustmammoetboom/Kustsequoia

Taxus baccata – Taxus

Torminalis glaberrima – Elsbes

Monitoring veldexperimenten

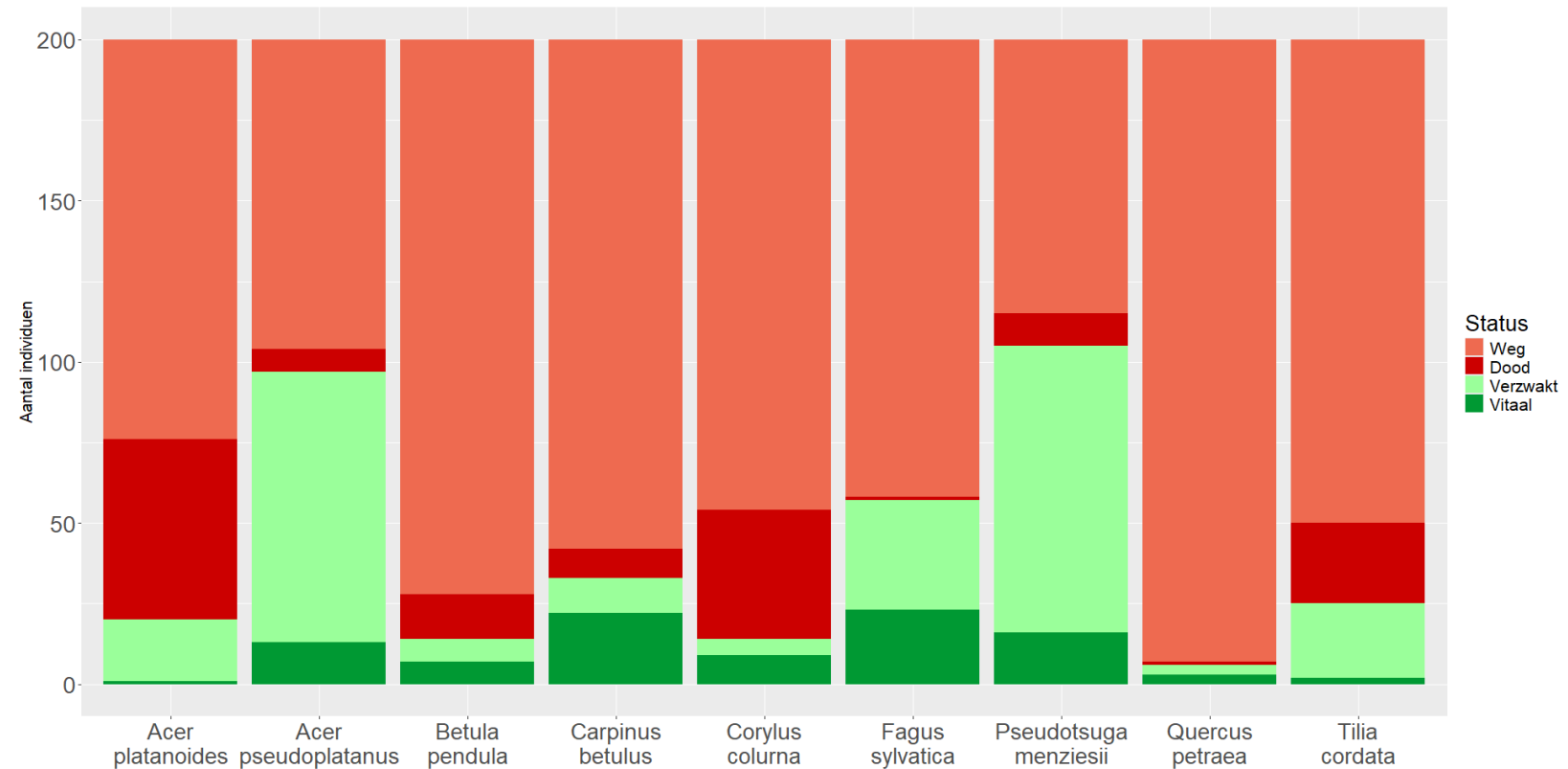
- Revitaliseren van arme, holle bossen op zandgronden
- 5 jaar geleden ingezet
- Monitoringsresultaten erg interessant!

Monitoring veldexperimenten

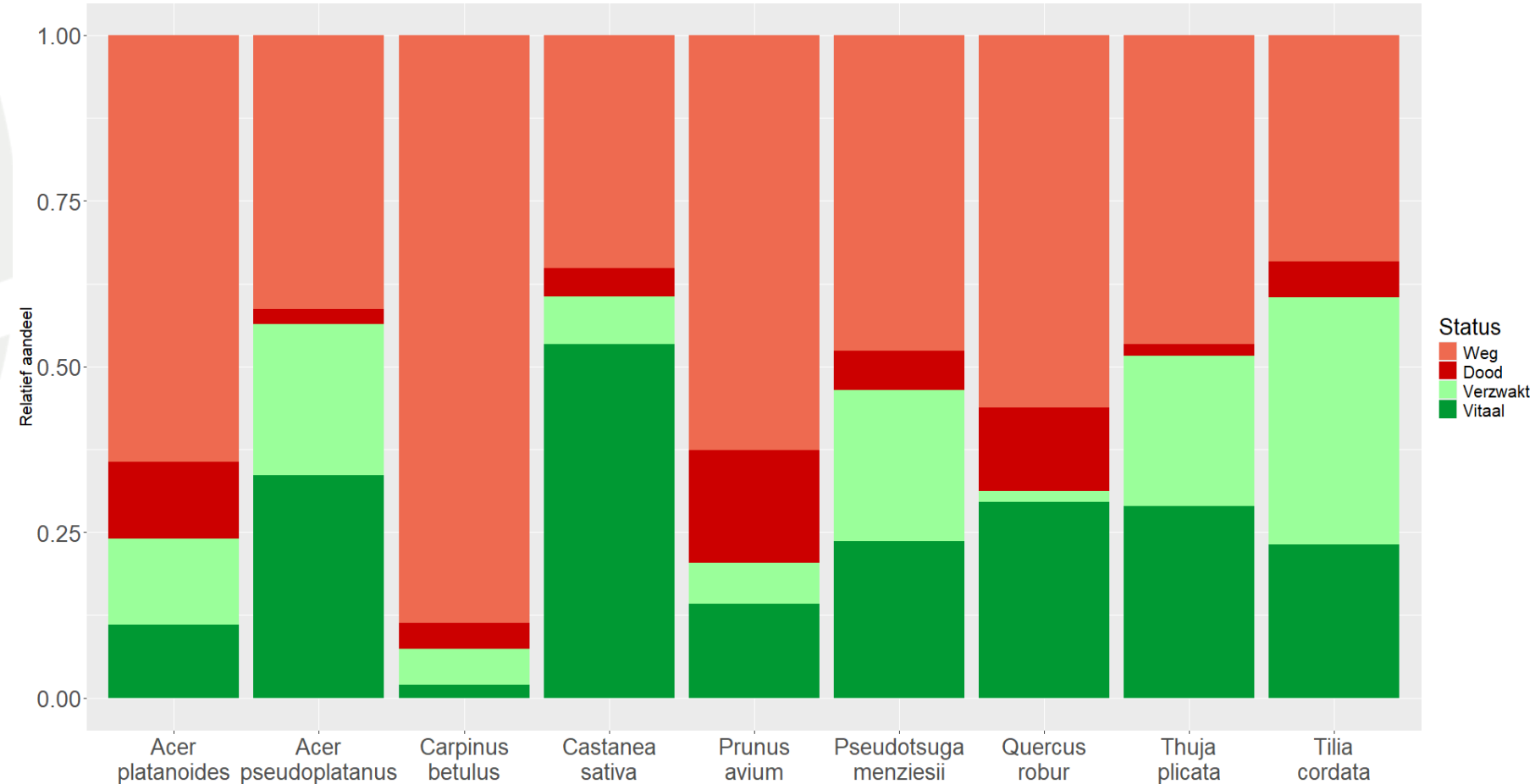

Pilot Beekbergen

Monitoring veldexperimenten

Pilot Wekeromse Zand

Wildbescherming

www.gereedschapskistbosennatuur.nl